

ΑΜΠΟΥ ΑΛΑΛΑΑ ΕΛΜΑΑΡΙ (1)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ. Ἐάν ἡ Ἀραβικὴ ποίηση ἔχει δώσει τὴν λεπτοτέραν ἀνάλυση ὅλου τοῦ ψυχολογικοῦ μηχανισμοῦ τῶν ἀνθρωπίνων ὑπάρξεων, αὐτὴ ἐπίσης ἔχει δώσει τοὺς ρυθμοὺς ἐκείνους μέσα εἰς τοὺς ὁποίους στριφογυρίζει ἡ σύνθεσις τοῦ ὅλου δράματος, τὸ ὁποῖον παίζεται ἀπὸ τ' ἀνισόροπα ὄντα ποὺ λέγονται ἄνθρωποι.

Τὸ νὰ παραμένει κανεὶς σ' ἓνα περιβάλλον, εἰς τὸ ὁποῖον δὲν ζεῖ, ἀφοῦ γυρῶ του δὲν ὑπάρχει ζωὴ, ἀλλὰ βρίσκεται ἐκεῖ ποῦ ἔτυχε νὰ βρεῖται ὡς σύμβολον παραστατικὸν τῆς ζωῆς, ὡς κίβδηλη ἀπομίμησις τοῦ τρόπου τῆς ζωῆς καὶ ἀφοῦ πέραν τῆς φαινομενικῆς αὐτῆς συμβιβαστικότητος θὰ εἶναι παράλογο νὰ θέσει κανεὶς καὶ τὴν ἐλάχιστην προϋπόθεσις, ὅλη ἡ ἐπιθυμία τοῦ μεγάλου ψυχῶν ἀνθρώπου ποὺ κυβερνάει τὴ σκέψην του, στρέφεται στὸν ἀφανισμό.

Φαίνεται, ὅτι στὴν ἐκμηδένισι ζητάει ναῦρει ὁ ἄνθρωπος τὸ ἓνα, ἀπὸ τὸ ὁποῖον νομίζει ὅτι χωρίστηκε στὴν ἐποχὴ ποῦ δὲν εἶχε λάβει ἀκόμα τὴν συγκεκριμένη μορφὴν του.

Κι αὐτὴ, ἀκριβῶς, ἡ σκέψις ἡ φαινομενικὰ ἀνήθικη κάνει τὸν ἄνθρωπο ν' ἀγαπήσει τὸν ἥλιο, τὶς ὥραϊες γυναῖκες, τὰ πουλιά, τὰ λουλούδια, τὶς ὀργανωμένους καὶ τὶς ἀνοργάνωτους τάξεις τῶν ἀνθρώπων, τὴν ἀληθινὴν ἐπιστήμην, ὅτι ζεῖ στὴν πλατύτερην ἔνοια τοῦ ὥραϊου, καὶ νὰ συλλάβει τὸ Νόημα τῆς ἀπόλυτης Ἠθικῆς.

Ἡ ἀπελπισία τοῦ λογικοῦ ὄντος, ποῦ βλέπει πλάϊ στὴ χαρὰ τὴ θλίψιν, ποῦ αἰσθάνεται τὸ ὥραϊον καὶ τὸ ἄσχημο νὰ συγχίζονται, τὴν ἀποσύνθεσις ἀρχῆς καὶ τέλος τῆς σύνθεσης, τὴν ἐλεύθερον θέλησιν σκλάβου τῆς ἀδυναμίας, ἔδωκε τὸν τελειότερον κώδικα τῆς Ἠθικῆς.

Καὶ ἡ Ἀραβικὴ Ποίηση, ποῦ ξεχειλίζει ὀλοῦθε ἀπὸ χυμὸ ζωϊκὸ φθάνει πιθανὸν ἀσυνειδήτως καὶ ἀναγκαιῶς στὴν ἐκμηδένισιν τοῦ ατόμου σὲ μιὰν ὑπέροχην παρατηρικότητα δίχως κανέν' ἀντικείμενον ἀληθινὴν ἠθικὴν σύνθεσιν ὅπως ἀντίθετη μὲ τὸν ἀσκητικὸν κώδικα τοῦ Χριστιανισμοῦ ὁ ὁποῖος κοντεύει νὰ μαράνει μέσα μας καθ' αἰσθημα ζωῆς καὶ κάθε βάσει Ἠθικῆς Ὑποχρέωσης.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΠΟ ΤΟ ΣΑΚΤ ΑΛ ΖΙΝΤ

ΟΙ ΣΤΙΧΟΙ ΑΥΤΟΙ ΓΡΑΦΗΚΑΝ ΓΙΑ ΕΝΑ ΦΙΚΓΥ
ΘΕΟΛΟΓΟ ΑΡΑΒΑ ΤΗΣ ΑΙΡΕΣΗΣ ΤΩΝ ΧΑΝΑΦΙΤ

Θαρρῶ πῶς οἱ λυγμοὶ καὶ τὰ δάκρυα καὶ τὰ λόγια ποῦ ξεφωνίζουν οἱ μοιρολογίστρες δὲν ὠφελοῦνε τίποτε στὸ νεκρὸ.

Ἡ φωνὴ ποῦ φέρνει τὸ μήνυμα τοῦ θανάτου μοιάζει παντοῦ τὴ φωνὴ τοῦ κράχτη ποῦ διαλαλεῖ ὅτι ἔφθασε στὸν κόσμον ἓνα καινούριον γεννηταροῦδι.

Ἀραγεσ αὐτὰ τὰ περιστέρια θρηνοῦνε ἢ τραγοῦδάνε πάνω στὰ εὐκολολύγιστα κλώνια;

(1) Ἐνας ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους Ἀραβας ποιητὰς. Γεννήθηκε στὰ 363 (Ἐγεῖρα), Τεσσαρῶ χρονῶ τυφλώθηκεν ὀλοκληρωτικὰ. Ἔταν δάσκαλος τοῦ περιφημοῦ ρήτορα Ἀμποῦ Ζακαρία καὶ τοῦ μεγάλου φιλολόγου Ἀμποῦ Γκάσσιμ. Ἡ πατρίδα του Μάααριτ ἔλ Νεϊμάν βρίσκεται στὴ Συρία, ἀπὸ αὐτὴν ἔπηρε καὶ τὸ ὄνομα Μάαρι.

Φίλε μου, νά, οἱ τάφοι μας γεμίζουνε τῖς ἀπέραντες ἐκτάσεις, καί ὅμως ποῦ εἶναι οἱ τάφοι μας ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Ἄντ; (1)

Βαδίζετε ἀνάλαφρα πάνου στὸ χῶμα, θαρρῶ, ὅτι ἡ ἐπιφάνεια τῆς γῆς εἶναι καμωμένη ἀπὸ τὰ σώματά μας.

Δὲν εἶναι ἴσιο νὰ δείχνουμε καταφρόνια στοὺς συγγενεῖς μας καὶ στοὺς προγόνους, ἔστω κι' ἂν πέρασαν καιροὶ μεγάλοι ἀφ' οὗτου ἔξοῦσαν.

Βαδίζετε ἀνάλαφρα στὸν αἰθέρα, ἂν εἰμπορεῖτε, καὶ μὴν πατάτε ξεθαρρεμένα πάνου στὰ σώματα τῶν ἀνθρώπινων ὄντων.

Πολλοὶ ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς τάφους ἔγιναν τάφοι πολλὰς φορές, ἀναγελώντας ὅλο αὐτὸ τὸ συμάζεμα τῶν ἀντίθετων.

Καὶ πολλοὶ κοίτονται θαμμένοι πάνου σὲ ἄλλους νεκροὺς, ποὺ θάφτηκαν σὲ περασμένα χρόνια.

Ρωτήσετε τοὺς Φαρκαντὲν(2) πόσους λαοὺς καὶ πόσες πολιτεῖες ἀντίκρουσαν,

Πόσες ἡμέρες ἐπέρασαν καὶ πόσες νυχτιὲς ἔχουν φωτίσει.

Ἡ ζωὴ εἶν' ἓνας πόνος καὶ παραξενεύομαι βλέποντας ἀνθρώπους νὰ ζητάνε ζωὴ πολυχρόνια.

Ἡ θλίψη ποὺ κατέχει σχεδὸν πάντα ἓνα ἄτομο ἐξ αἰτίας μιᾶς θανάτου, ξεπερνάει πολλὰς φορές τὴ χαρὰ ποὺ μᾶς δίνει ἡ γέννα.

Οἱ ἀνθρώποι ἐπλάσθησαν ἀπὸ τὴ δημιουργία γιὰ νὰ ζήσουν αἰώνια κα' ἐκεῖνος ποὺ πιστεύει στὴν ἐκμηδένιση ἀπατάται.

Γιατὶ θὰ μεταφερθοῦν ἀπὸ ἓνα κόσμον ἐργασίας σ' ἓναν ἄλλο κόσμον, εἴτε κόπου εἴτε ἀνάπαυσης.

Ἡ ἀνάπαυση τοῦ θανάτου εἶναι ξαπόσταμα ὅπου ξεκουράζεται τὸ σῶμα γιὰ πάντα, ὅπως ἡ Ζωὴ στὸν Ὑπνο.

Μήπως ἐκαλλιτέρεψεν ἡ τύχη τῶν θυγατέρων τοῦ Χάντιλ(3) καὶ τὸ

μάλα Γιάλζιμ 5 τόμ. Ἡ ἀνάγκη ἑνὸς πράγματος ποὺ δὲν εἶναι ἀναγκαῖον, τὸ Σάκτ ἀλ Ζιντ μὲ σχόλια καὶ σημειώσεις τοῦ ἰδίου Σπίθες ποὺ πέφτουν ἀπ' τὸ Τσακμάκι καὶ τὸ Ἐλ Ἄϊκ οὐ ἀλ Γιουσοῦν γνωστὸ μὲ τὸν τίτλο Χάμιζα οὐ Ρίντφ σὲ 100 τόμους Τὸ δένδρον καὶ οἱ κλώνοι.

¹ Ἀπέθανε στὰ 449. Λέγεται ὅτι παρεκάλεσε τοὺς φίλους νὰ γράψουν στὸν τάφο του τὸν παρακάτω στίχο:

Τὸ ἐναντίον μου πατρικὸν ἔγκλημα
Δὲν τὸ ἐπανέλαβα εἰς βάρους κανενός.

---

¹ Λαὸς τῆς Ἀραβίας ποὺ καταστράφηκεν ἀπὸ τὴ θεῖα ὀργὴ ἀφοῦ προηγουμένως τοὺς εἰδοποίησεν ὁ Θεὸς μέσον τοῦ προφήτου Χούντ, ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὰ διάφορα μέρη τοῦ Κοράν. ² Δύο ἀστέρια τοῦ Β. Πόλου. ³ Χάντιλ εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ περιστέρια ποὺ εἶχε πάρει ὁ Νῶε μέσα στὴν Κιβωτὸ. Τὸ κατεβρόχθισε ἓνα θηρίον ἄγριον. Ἡ λαϊκὴ παράδοση πιστεύει ὅτι τὸ κικύβισμα τῶν περιστερῶν εἶναι ὁ θρήνος τους γιὰ τὸν κακοθάνατον προπάππο τους.

καλλιτέρεμ' αὐτὸ λιγότεψε τὴ θλίψη τους ;

*Ω. εὐλογημένες νὰ εἰσθε ἀπ' τὸ Θεό, σεῖς, ποὺ ἐκρατήξετε τόσον καιρὸ τοὺς δεσμοὺς τῆς συγγένειας.

Δὲν ἐλησμονήσετε ἕναν ἀπὸ τοὺς δικούς σας, ποὺ πέθανε στὰ περασμένα χρόνια μπροστὰ ἀπ' τὸ θάνατο τοῦ Ἄντ.

Κι' ὅμως δὲν μ' εὐχαριστεῖ αὐτὸ ποὺ κάνετε, σεῖς, ποὺ ἔχετε τὸ περιδέραιο γύρω στὸ λαιμό σας.

*Αφαιρέσετε ὅλ' αὐτὰ τὰ ἐνδύματα ποὺ φορεῖτε καὶ δανεισθεῖτε ἀπὸ τὸ χιῶνα τῆς νύχτας ἕνα φόρεμα πένθους.

Καὶ ὕστερα πηγαίνετε στὰ σπίτια ποὺ εἶναι νεκροὶ καὶ θρηνήσετε τὴ θλίψη μὲ τις κοπέλλες.

Πέρασε τὴ ζωὴ του ἐρημίτης, ζητώντας ν' ἀνακαλύψει καὶ νὰ μελετήσῃ τὴν ἐπιστήμη.

Βυθίζοντας σ' ἕνα γυάλινο δοχεῖο τὸ χέρι του ποὺ βαστοῦσε τὴν πένα κ' ἔβγαζε μέσαθε ὑγρό.

*Ἄνθρωπος ποὺ τὸ χέρι του δὲν ἄγγιξε τὸ κίτρινο χουσάφι ἀποφεύγοντας τὰ πλούσια βελούδα.

*Ἀποχαιρετήσετε αὐτὸ τὸ μεγάλον ἄνθρωπο, ὦ φίλοι μου, τὸ χαῖρε σας εἶναι ἡ εὐκολότερη προμήθεια ποὺ εἰμπορεῖτε νὰ τοῦ κάμετε.

Καὶ νίφετέ τον μὲ δάκρυα, ἂν εἶναι ἀγνά, καὶ κλείσετέ τον μέσα στὰ σπλάχνα σας.

Κ' ἐτοιμάσετε τὸ σάβανό του μὲ φύλλα τοῦ Κοράν, γιὰ τὸ μεγαλεῖο του ξεπερνάει τὴν ἀξία ποὺ ἔχει τὸ πλεόν πολῦτιμον ὕφασμα.

Καὶ ἀκολουθήσετε μὲ προσευχὲς τὸ νεκροκράββατο καὶ ὄχι σκούζοντας καὶ τραγουδώντας θλιβερά, θλίψη ἀνώφελη κ' ἐνασχόληση δίχως κανένα σκοπὸ.

Γιὰ τὸ ἄνθρωπος ποὺ ὑποτάσσεται στὴ θλίψη, λέει πολλὲς φορὲς πράγματα ποὺ δὲν πρέπουνε σ' ἕναν ἄνθρωπο λογικό.

Πῶς εἶσαι στὴν καινούρια σου θέση, ὦ ἄνθρωπε, ποὺ ἀξίζει νὰ μένει ἢ θύμησή σου κοντὰ μας ;

Μὴν ἀφίσεις τὴ γῆ νὰ σὲ ἀλλάξει, ἀλλὰ διατήρησε τὸν ἑαυτό σου σὰν τὸ σπαθὶ μὲσ' στὸ θηκάρι.

Εἶναι θλιβερὸ ν' ἀνακατέψουν οἱ νύχτες τὰ συντρίμια τῆς κεφαλῆς σου μὲ τῶν ποδιῶν σου τ' ἀπομεινάκια.

*Ἦμουνα φίλος τῆς νεότητος, ὅταν ἠθέλησε νὰ μὲ χωριστεῖ, εὐλαβήθηκα τὴ θέλησή της.

Καὶ εἶδα, ὅτι, μὲ τὸ νὰ φανῶ εὐγνώμων στὴν πρώτη μου φίλη, φέρθηκα σὰν ἄνθρωπος ποὺ ἔχει γενναῖο τὸ φρόνημα.

Κ' ἐγδύθηκα πρόωρα τῇ νειότη καὶ θαρροῦσα ὅτι καὶ σὺ θὰ τὴν περνοῦσες μὲ τοὺς συνομήλικούς σου.

Χαίρετε, σεῖς οἱ δυὸ καλλίτεροί μου φίλοι⁽¹⁾ πού ἐφύγετε, καὶ πού ὁ τάφος σας θὰ ποτίζεται ἀπ' τοὺς διαβάτες πού πηγαινόρχουνται.

Ἄν τὸ ξεπροβόδεμα γένονταν μὲ δάκρυα, τὰ δάκρυα θάσβυναν τὶς ἀράδες τῶν στίχων μου.

Ὁ Ζουχάλ ἂν κ' εἶναι στὴ θέση του τὸ καλλίτερο ἀστέρι προσμένει μιὰ μέρα γιὰ ν' ἀποθάνει.

Καὶ τῇ λάμπῃ τοῦ Μάριχ, ἀκόμα, τὴν παραφυλάγει μιὰ μέρα γιὰ νὰ σβύσει τὸ φῶς του μ' ὄλον πού βρίσκεται τόσο ψηλά.

Καὶ οἱ Σουραΐα⁽²⁾ εἶναι καταδικασμένες μιὰ μέρα νὰ σκορπιστοῦνε καὶ τὸ κάθε ἀστέρι θὰ ξεμοναχευεῖ.

Μακροχρόνιος ἄς εἶναι ὁ μεγαλόκαρδος ἄνθρωπος, μ' ὅλη τὴ ζηλοφτόνια τοῦ κακοῦ.

Κάθε σπίτι προορίζεται νὰ εξαφανισθεῖ, τὸσον τὰ σπίτια τῶν ἀρχόντων ὅσον οἱ φωλίτσες τῶν ἀδύνατων περιστρωγῶν.

Κ' ἐκεῖνος πού ἐτοιμάζεται γιὰ ὁδοιπορία τοῦ εἶναι ἀρκετὸς ὁ ἥσκιος πού ἀπλώνουν ἐπάνω του τὰ κλώνια ἑνὸς δένδρου.

Νά, ὁ δρόμος πού ἐχάραξε τὸ θεῖον γιὰ ὅλα τ' ἀνθρώπινα ὄντα, μολοῦντι διαφέρουν ἀναμεταξύ τους, ἀφοῦ ἄλλα ἔρχονται γιὰ νὰ διδάξουν στὸν κόσμον τὸ κακὸ ἐνῶ ἄλλα πάλιν ἔρχονται νὰ μάς μάθουν τὸν ἀντίθετο δρόμο.

Κ' ἐκεῖνο πού κάνει τὸν κόσμον νὰ μένει ἐκστατικός, εἶναι ἡ τύχη τοῦ ζώου πού ἐπλάσθηκε ἀπὸ τὴν ἄψυχη οὐσία.

Ὁ σοφώτερος ἄνθρωπος εἶναι ἐκεῖνος πού δὲν ἄφησε νὰ τὸν ξεγελάσει ὁ τωρινὸς ὁ κόσμος, πού εἶναι γραμμένο του ν' ἀφανισθεῖ.

ΜΕΤΑΦΡ. ΔΟΚΙΜΗ ΑΠΟ ΤΟ ΑΡΑΒΙΚΟ
Χ. ΣΑΛΑΜΠΙ ΚΑΙ Χ. Ζ.

¹ Ἡ νειότη καὶ ὁ νεκρός. ² Ἡ Πούλια.